

- **Робітник який виконує роботу у нічний час**, є робітник, який на протязі нічного часу постійно відпрацює не менше 3 годин із свого робочого часу, що слідує одна за другою на протязі 24 годин.

Встановлений тижневий робочий час

- Тривання встановленого тижневого робочого часу не може перевищити 40 годин за тиждень.
- У робітників з двохзмінним робочим режимом 38,75 годин за тиждень.
- У робітників, що працюють під землею при добуванні вігилля, руди та нерудної сировини, в шахтах та на робочих місцях в шахтах геологічного дослідження та робітників з трьохзмінним і цілодобовим робочим режимом 37,5 годин за тиждень.
- У робітників, молодших 18 років, тривання зміни в окремих днях не може перевищити 8 годин та у разі декількох робочих відносин, тривання тижневого робочого часу у загальному не може перевищити 40 годин за тиждень.

Графік робочого часу

- Графік робочого часу складає роботодавець та встановить початок і кінець зміни.
- Рівномірний графік робочого часу: тривання зміни в окремих днях не може перевищити 9 годин.
- Не рівномірний графік робочого часу: тривання зміни не може перевищити 12 годин.
- Оперативний графік робочого часу: при рівномірному та не рівномірному графіку, початок та кінець основного робочого часу встановить роботодавець, робітник потім сам рішає прихід та відхід з робочого місця.
- Рахунок робочого часу: рішає роботодавець у разі, коли хоче призначувати робітникам роботу згідно об'єму, котрий відповідає його необхідній потребі, в конкретному періоді часу і за це виплачує постійну заробітну плату.
- Графік робочого часу можливо складати і іншим способом.

Перерва в роботі та перерва безпеки

- Перерва у роботі: не довше як по 6 годинах безперервної роботи у триванні не менше 30 хвилин¹, **перерва не зараховується до робочого часу** та надається на початку та кінці робочого часу.
- Перерва безпеки: встановлена згідно особливих правових наказів та **зараховується у робочий час**.

Час відпочинку

Роботодавець при складанні робочого графіку повинен враховувати:

- безперервний відпочинок між двома змінами: хоча 12 годин на протязі 24 годин, що слідує за собою (в окремих умовах може бути скорочений),
- вихідні дні: це дні в які належить безперервний відпочинок в тижні та у свята,
- безперервний відпочинок в тижні: на протязі кожного періоду часу, сіми календарних днів, що за собою слідує, робітник має право на відпочинок на протязі хоча 35 годин².

Надурочна робота

- Роботодавець може приказати, тільки у особливих ситуаціях та тільки по важливих причинах і тільки на час безперервного відпочинку між двома змінами та при визначених причинах та у вихідні дні.
- Не може бути довшою як 8 годин в окремих тижнях та 150 годин у календарному році (довшою тільки на підставі домовлення з робітником).

Нічна робота

- Тривання зміни робітника, що працює в ночі, не може перевищити 8 годин, що слідує за собою на протязі 24 годин, якщо не можливо по робочих причинах, роботодавець повинен встановити графік тижневого робочого часу так, щоб середнє тривання зміни не перевищило 8 годин на протязі 26 тижнів, що слідує за собою.
- Роботодавець повинен робітникам працюючим в ночі, забезпечити соціальні умови (зокрема можливість харчування) та також повинний забезпечити робоче місце засобами для надання та прикликання швидкої допомоги.

- Роботодавець повинен забезпечити, щоб робітник котрий працює в ночі був обслідуваний лікарем.

Діжурство

- Діжурством розуміється період часу, в який робітник готовий на наказ роботодавця згідно робочого договору, виконати роботу, яка у разі необхідності повинна бути виконана і понад рамки його графіку робочих змін.
- Може бути тільки на іншому місці домовленому з робітником, інакшому від робочого місця роботодавця.
- Домовляючись з робітником та його згодою.
- За діжурство робітникові належить оплата.
- За виконання роботи під час діжурства робітникові належить заробітна плата чи оплата.
- Діжурство при якому не виконується жодна робота, за робочий час не рахується.

Виняток упорядкування робочого часу

- Уряд наказом встановлює упорядкування робочого часу та часу відпочинку робітників у транспортному русі.
- Уряд наказом може встановити упорядкування робочого часу та часу відпочинку членам пожежної охорони (ст. 67 закону №. 133/1985 Зб., про пожежну охорону у змісті пізніших наказів).

¹ У неповнолітніх робітників ця перерва надається не пізніше як по 4,5 годин безперервної роботи.

² У неповнолітніх робітників відпочинок повинен бути не коротшим 48 годин.

ВІДПУСК

Загальна інформація

- Юридичне доповнення: ст. 211 та слідує закону № 262/2006 Зб., робочого кодексу у змісті пізніших наказів.
- Право на відпуск мають всі робітники, що знаходяться у робочих відношеннях, укладених в робочому договорі.

- У договорах є інша ситуація, тільки у договорі про роботу чинність можливо домовитися чи внутрішнім передписом встановити право робітника на відпуск (у колективному договорі це зробити не можливо).

Відпуск за календарний рік та його головна частина

- Тривання мінімально 4 тижні³, 5 тижнів⁴, 8 тижнів⁵.
- Робітникам що отримують заробітну плату, роботодавець може встановити і довший відпуск (але тільки для призначеної групи робітників, все ж повинен виконувати принцип рівноцінної поведінки)⁶.
- Має право на відпуск робітник, який у безперервному триванні робочих відносин до того ж роботодавця, виконував у нього роботу хоча 60 днів у календарному році (якщо робочі відносини не тривали без перериву на протязі цілого року, буде предявлена головна частина відпуску за календарний рік).
- Перебування у відпуску: час перебування у відпуску признає роботодавець згідно графіку відпуску, по згоді з профсоюзною організацією (якщо у роботодавця є діючою), в основному так, щоб робітник міг знаходитися у ньому цілком (чи хоча цілком 2 тижні) та до кінця календарного року, у якому виникло право на відпуск але враховуючи робочі обставини роботодавця), та правових інтересів робітника (роботодавець повинен про це повідомити робітника письмово хоча 14 днів наперед).
- оплата відпуску:
 - робітнику за час перебування у відпуску належить плата чи оплата у розмірі середнього заробітку,
 - робітнику належить плата чи оплата у розмірі середнього заробітку за 4 тижні не використаного відпуску, тільки у випадку розірвання робочих відносин.
- Скорочення відпуску: у разі, коли робітник відсутній на робочому місці по причині робочих перешкод, які з ціллю відпуску не посуджуються як виконання роботи,

відпуск за перших 100 замешканих змін (робочих днів) йому скорочуються на 1/12 та за кожних слідуєчих 21 замешканих змін (робочих днів) також на 1/12.

Відпуск за відроблені дні

- Тривання 1/12 відпуску за календарний рік, за кожних 21 відпрацьованих днів у відповідному календарному році.
- Право має робітник, якому не виникло право на відпуск за календарний рік а навіть на його головну частину, тому що у календарному році у того ж роботодавця, не виконував роботу хоча 60 днів.

• Додатковий відпуск

- Право: робочим кодексом визначена група робітників, які працюють під землею та інших, згідно пост. ст. 215 робочого кодексу, котрі у того ж роботодавця виконували роботу цілий календарний рік чи його частину.
- Тривання: якщо робітник виконує роботу цілий календарний рік, йому належить 1 тиждень додаткового відпуску, якщо працює частину року за кожних 21 відроблених днів, належить йому 1/12.

Державний уряд інспекції праці, відділ робочих відносин та умов
© 2008

³ Робітникові, який отримує заробітну плату (підприємницька сфера).

⁴ Право на 5-тижневий відпуск на підставі закону, мають робітники, які отримують оплату але не заробітну плату. Круг роботодавців, які оплачують своїх робітників указаний в статті 109 абзац 3 робочого кодексу.

⁵ 8 тижнів відпуску, у календарному році належить педагогічним працівникам та академічним працівникам інститутів.

⁶ Не буде порушена наприклад при встановленні довшого відпуску тільки робітникам, що працюють в нічний час, по змінах, у важких робочих умовах і т.д.

РОБОЧИЙ ЧАС ТА ЧАС ВІДПОЧИНКУ, РОБОТА НАДУРОЧНА ТА ВІДПУСК

(Зміст дійсний від 1.1.2008.)

РОБОЧИЙ ЧАС ТА ЧАС ВІДПОЧИНКУ, НАДУРОЧНА РОБОТА

Загальні інформації

- Юридичне доповнення: ст. 78 та послідовні закону № 262/2006 Зб., робочого кодексу у змісті пізніших наказів.
- Робочий час та її графік, перед усім являється питанням організаційної роботи та керування в рамці кожного окремого роботодавця.
- **Робочий час** є час, в який робітник повинний виконувати роботу для роботодавця, та час, в який робітник на робочому місці готовий виконувати роботу згідно наказу роботодавця.
- **Час відпочинку** є час який не являється робочим часом.
- **Зміна** це є частина тижневого робочого часу без надурочної роботи, яку робітник, на підставі попереднього встановленого графіку робочих змін, повинний відпрацювати.
- **Двохзмінний робочий режим** це режим, у якому робітники постійно міняються у 2 змінах що слідуєть одна за другою на протязі 24 годин.
- **Трьохзмінний робочий режим** це режим, у якому робітники постійно міняються у 3 змінах, що слідуєть одна за другою на протязі 24 годин.
- **Цілодобовий робочий режим** це режим, у якому робітники цілодобово постійно міняються у змінах, що слідуєть одна за другою на протязі 24 годин.
- **Цілодобовий робочий час**, це робочий час, який вимагає виконання роботи на протязі цілої доби та на протязі 7 днів у тиждень.
- **Тиждень** це період часу в який слідуєть 7 днів, один за одним.
- **Робота в ночі**, це робота яка виконується у нічний час, нічним часом розуміється час між 22 та 06 годинами.